

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА МОТИВАЦІЮ СПОРТСМЕНІВ

Роман Корж, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

*Харківська державна академія фізичної культури
Харків, Україна*

Вступ. Стрімка еволюція штучного інтелекту (ШІ) за останні роки трансформувала його зі статусу «технологічної новинки» 2023 року в категорію базової потреби станом на 2026 рік [2]. У спортивній галузі цей прогрес надав можливість отримувати рекомендації спортсменам за допомогою ШІ, а не тільки тренерами особисто.

Незважаючи на високий рівень довіри бізнесу та масове впровадження технологій (що охоплює до 90% компаній у світі), психологічне сприйняття ШІ безпосередніми учасниками тренувального процесу залишається неоднозначним [4]. Ключова складність полягає в емоційному та мотиваційному сприйнятті ШІ як «бездушної машини» у порівнянні з особистістю тренера.

Актуальність даного дослідження зумовлена необхідністю аналізу того, як використання Генеративного ШІ (LLM) впливає на мотивацію спортсменів та де проходить межа між ефективним делегуванням аналітичних завдань і втратою автентичності людських стосунків у спорті.

Мета дослідження: з'ясувати вплив делегування аналітичних і рекомендаційних функцій від тренера до ШІ на рівень довіри та мотивації спортсменів.

Матеріал і методи дослідження. У дослідженні застосовано комплексний підхід, що поєднує теоретичний аналіз динаміки розвитку технологій штучного інтелекту протягом 2023–2026 років та емпіричне опитування респондентів щодо їхнього ставлення до впровадження ШІ в тренувальний процес. Емпіричну базу дослідження склали результати анкетування 42 респондентів. Аналіз проводився з урахуванням вікової диференціації та професійного статусу. Респонденти є представниками різних видів спорту – легка атлетика, важка атлетика, тайський бокс. Метод статистичної обробки даних: кількісний та відсотковий аналіз відповідей респондентів за 5-бальною шкалою. Прогностичне моделювання: визначення тенденцій, вплив макротрендів на ставлення спортсменів до ШІ.

Результати дослідження та їх обговорення. Дослідження фокусується на двох критичних аспектах: сприйнятті спортсменами ШІ як інструменту для аналізу спортивних результатів та як джерела персоналізованих рекомендацій. Розуміння цих процесів є ключовим для формування нових стратегій взаємодії у системі «спортсмен – тренер – ШІ».

Калініченко О. О. та Грибан Г. П. [2] визначають деякі ключові напрямки потенційного впровадження ШІ у фізичну культуру, серед яких

автоматизований моніторинг рухової активності учнів; персоналізація фізичних навантажень відповідно до індивідуальних особливостей, створення індивідуалізованих тренувальних програм, прогнозування ефективності занять на основі зібраних даних, надання автоматизованого зворотного зв'язку в реальному часі. Це має сприяти оперативній корекції освітнього процесу та забезпечення мотиваційної підтримки учнів. Але як вплине на мотивацію учнів частковий перехід від спілкування з тренером до спілкування з ШІ?

Yan Gao підкреслює, що користь від ШІ сильно залежить від вміння користуватися сучасними технологіями [3]. Цей автор також посилається на дослідження, в якому мотивація студентів збільшилася на 30%, але не зрозуміло, чи цей експеримент є унікальним, характерним для В'єтнаму, чи може бути використаний як універсальний приклад.

Очікується, що вплив ШІ на мотивацію спортсменів суттєво залежить від багатьох факторів, у тому числі вік (покоління), країна мешкання, соціальні преференції тощо [4].

Аналіз отриманих даних дозволив виявити чітку диференціацію у ставленні спортсменів до використання ШІ залежно від типу завдань, які делегуються технології. Найбільш позитивну динаміку довіри зафіксовано у сфері обробки результатів. 78,6% респондентів зазначили, що використання ШІ тренером для аналізу їхніх результатів не є проблемою. Лише 21,4% висловили занепокоєння або категоричну незгоду з таким підходом. Це свідчить про те, що спортсмени станом на 2025 рік сприймають ШІ як об'єктивну та високоточну «обчислювальну машину», здатну помітити закономірності в цифрах краще за людину.

Ситуація суттєво змінюється, коли мова заходить про поради та планування тренувального процесу. 40,5% опитаних вважають проблемою, якщо тренер використовує ШІ для надання їм безпосередніх рекомендацій. 59,5% респондентів ставляться до цього нейтрально або позитивно. Порівняльний аналіз показує, що рівень неприйняття ШІ у рекомендаційній функції майже вдвічі вищий (40,5% проти 21,4%), ніж у суто аналітичній.

У ході дослідження було виокремлено чотири ключові причини, що пояснюють таку різницю в показниках: компетентність, відповідальність, емпатія, індивідуальний підхід.

Висновки. Проведене дослідження дозволяє зробити наступні висновки щодо впливу штучного інтелекту на мотивацію та тренувальний процес спортсменів:

1. Спортсмени чітко розділяють роль ШІ як «аналітика» та «наставника».
2. Головним стримуючим фактором для повної інтеграції ШІ є сприйняття його як «бездушної машини».
3. Тренер має виступати «гарантом відповідальності» та «емоційним медіатором».

Список використаної літератури.

1. Бондарчук Н. Я., Митровка Є. В. Генеративний штучний інтелект як інструмент підвищення результативності фізичної підготовки на уроках

фізичної культури старшокласників. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. Вип. 21.

2. Калініченко О. О., Грибан Г. П. Теоретичні основи використання технологій штучного інтелекту у фізичному вихованні учнів старших класів. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*. 2025. Серія 15, № 11(198). С. 74–77.

3. Gao Y. The role of artificial intelligence in enhancing sports education and public health in higher education: innovations in teaching models, evaluation systems, and personalized training. *Frontiers in Public Health*. 2025. Vol. 13. 1554911.

4. Mičiak M., Toman D., Adámik R., Kufová E. et al. Effective Education System for Athletes Utilising Big Data and AI Technology. *Data*. 2025. 10(7). 102.